

SUNUŞ

Gazi Türkiyat Dergisinin kıymetli okurları,

2007 yılında yayın hayatına başlayan dergimiz 30. sayısına (Bahar/2022) ulaşmış bulunuyor. Ankara Hacı Bayram Veli Ünivesitesi, Türkiyat Uygulama ve Araştırma Merkezinin yayın organı olan dergimiz bugüne kadar olduğu gibi bu sayısı ve bundan sonraki sayıları ile sizlere, geniş bir coğrafyaya yayılmış olan ve uzun bir tarihî geçmişe sahip bulunan Türk dünyasında, Türk tarih ve kültür varlığı ile bu varlığın etkileşim içinde bulunduğu kültür ve dilleri içine alan; Türk dili, tarihi, edebiyatı, folkloru, etnografyası, sanatı vb. tüm alanlarda Türkiyat sahasına katkı getirecek özgün çalışmalar sunmaya devam edecektir.

11. yüzyılda Kâşgarlı Mahmut'un yazdığı, Türk dilinin ilk sözlüğü *Dîvânu Lüğâti't-Türk* adlı eserle başlayan Türk dili ve kültürü üzerine Türkoloji çalışmaları bugüne kadar birçok bilim insanının katkılarıyla gelişerek zenginleşmiştir. Tüm bu bilim insanlarının eserleri nesillere uzanırken elbette insan ömrü verdiği eserler gibi ölümsüz değildir. İşte bu sunuş vesilesi ile ömürlerini Türk dünyası, Türk dili, Türk tarihine ölümsüz eserler vererek ve birçok öğrenci yetiştirerek geçirmiş üç değerli bilim insanını saygı ve şükranla anmak isteriz. Kıymetli hocalarımız **Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ**, **Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY** ve **Prof. Dr. Şennur ŞENEL**, mekânlarınız cennet, ruhlarınız şad olsun. Türkoloji camiası güler yüzlerinizi, samimi gülüşlerinizi, değerli katkılarınızı unutmayacak ve eserleriniz okundukça nesilden nesile varlığınız daim olacak.

Dergimizin bu sayısında tarihî ve modern filoloji, tarih, kültür tarihi, halk kültürü, edebiyat alanlarında on dört araştırma makalesi ve dört yayın değerlendirme bulunmaktadır. Dilin tanımlanmasına yönelik yargılara eleştirel bir bakış açısı getiren "Dil canlı bir varlık mıdır?" sorusu ile başladığımız 30. sayımız, ağalık düzeninin kültürel ürünlerde eleştirisi; ünlü Kazak aydını Abay'ın fikirlerinin daha iyi anlaşılması amacıyla *Kara Sözlər* olarak bilinen nesir türündeki eserinde yer alan eğitime ve bilime dair görüşleri; Osmanlı döneminde sosyalist düşünceye sahip

aydınlar tarafından 1910-1912 yılları arasında toplam 23 sayı olarak yayımlanmış olan Osmanlı sosyalistlerinin dergisi *İştirâk*'teki manzum metinler; 18. yüzyılda yaşamış Hâlis İbrahim Efendi'nin *Mecma'u'l-Emsâl* adlı kamusunda anlamları verilen Türkçe deyimler; Cumhuriyet dönemi Türk romanında epigraf/tanımlik kullanımı; Muhaceret'teki Rusya Türklerinin SSCB dışındaki kültürel faaliyetleri; Tevfik Fikret'in *Rûbâb-ı Şikeste* adlı ünlü eserinde melâl ve duygu dünyası; klasik sonrası devir Çağatay Türkçesiyle yazılmış *Târîh-i Reşîdî Tercümesi - Defter-i Evvel*'deki isim+yardımcı fiil kuruluşundaki birleşik fiiller; Buhara edebî muhitinde Turdî Ferâğî ve şiirleri; eski Türk yazıtlarında sözlüksel cinsiyet kategorisi; II. Meşrutiyet dönemi romanlarında siyasi erk karşıtlığının mesleklerdeki izdüşümü; Özbek Türkçesinin "tur-, o'tir-, yot-, yur-" fiilleri üzerinde aspekt-aktionsart izlenimleri; modernliğin" tanzim ettiği gardiropolar: tanzimat dönemi romanlarında giyim-kuşam gibi zengin bir yelpazede araştırma yazılarından oluşuyor.

Elektronik ve basılı olarak yayımlanan *Gazi Türkiyat* Dergisi, TÜBİTAK/ULAKBİM SBVT tarafından taranmaktadır; ayrıca farklı indekslerin tarama kapsamına girmek, derginin hedefleri arasındadır.

Dergiye ve 30. sayımıza emek veren yazarlarımıza, hakemlerimize, derginin yayın aşamasına gelmesinde büyük bir özveriyle çalışan editör kurulumuzun üyeleri Doç. Dr. Dilek TÜRKYILMAZ, Doç. Dr. Bilal KOÇ, Doç. Dr. Hüseyin YILDIZ, Doç. Dr. Güven MENGÜ, Dr. Öğretim Üyesi Fatma ŞENYÜZ, Arş. Gör. Dr. Fulya AKMAN, ve Arş. Gör. Kubilay FENER'e kalpten teşekkür ederim. Derginin yayımlanmasında desteklerini esirgemeyen Rektörümüz Prof. Dr. Sayın Yusuf TEKİN'e ve Üniversitemizin bilimsel dergilerinden sorumlu Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Orhan KURTOĞLU'na en içten teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Habibe YAZICI ERSOY

Baş Editör